

‘EMRE DÖLEN ARMAĞANI’Nı sunarken

Osmanlı Bilimi Araştırmaları dergimizin bu sayısını, Türk bilim tarihi konusundaki çalışmaları ile tanınmış olan Prof. Dr. Emre Dölen’e 60. yaşında, armağan olarak sunmaktayız.

Prof. E. Dölen, bilim tarihi ile ilgilenmeye henüz İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Mühendisliği bölümünde öğrenci olduğu yıllarda başlamıştır. Bu üniversitenin Kimya Fakültesi’nde öğretim üyeliği yaptığı yıllarda da bilim tarihine olan ilgisi artarak devam etmiştir. Günümüzde de, bilim ve teknoloji tarihi konusundaki araştırma ve yayınlarını merak ve zevkle sürdürmektedir. Son yıllarda özellikle modern bilimin Türkiye’ye girişi ve ondokuzuncu yüzyıldan günümüze Türkiye’de bilim konularına ağırlık vermiştir. Bu kapsamda Türkiye’de yüksek öğretimin gelişimi ve özellikle Darülfünun konusunda kapsamlı araştırmalar yapmıştır. 1980lerin sonlarından itibaren bilim tarihi araştırmalarını yoğunlaştırmış ve çeşitli üniversitelerde bilim ve teknoloji tarihi konusunda dersler vermeye başlamıştır. Kimya dalında sürdürdüğü akademik yaşamı boyunca yaptığı kimya araştırmaları onun bilim tarihi çalışma ve yayınlarını engellememiştir. 1969 ile 2005 arasındaki toplam 300 yayınının 180’e yakını bilim tarihi konusunda olup diğerleri kimya araştırmalarına aittir.

Prof. Emre Dölen, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü içinde 1984’te kurulan Bilim Tarihi Anabilim Dalı’nın 1989’da ‘Bilim Tarihi Bölümü’ne dönüşmesi ve Bilim Tarihi Lisans Programı’nın

başlamasıyla birlikte, bölümümüzde lisans ve yüksek lisans dersleri vermiş, böylelikle fakültemizde yürütülmekte olan bilim tarihi öğretimine önemli ve sürekli destek sağlamıştır. Bu çerçevede, 1990-91 ders yılından itibaren *Sanayi Devrimi*, 1991-92 ders yılından itibaren *19. ve 20. Yüzyıllarda Bilim* başlıklı lisans derslerini; 1996-97 ders yılından itibaren *Kimya Tarihi* dersini vermiştir. 1999-2000, 2000-2001 ve 2001-2002 ders yılında *Lavoisier Öncesi Kimya Tarihi*, *Modern Kimyanın Doğuşu ve Gelişmesi* ve *Sanayi Devrimi’nden Günümüze Bilim I ve II* lisans derslerini; 1990-91 ders yılından itibaren *Sanayi Devrimi: Bilim ve Teknoloji İlişkisi* yüksek lisans dersini vermiştir.

Prof. Emre Dölen, anabilim dalımızda lisans ve yüksek lisans derslerini vermenin yanı sıra, özellikle ondokuzuncu ve yirminci yüzyılda Türkiye’de bilim konusunun değişik yönlerini araştıran lisans üstü öğrencilerimizin tez izleme komitelerinde ve tez jürilerinde de bulunarak, onların araştırmalarıyla da yakından ilgilenmiş, fikirleriyle çalışmalarını zenginleştirmiş ve elinde bulunan kaynakları hem öğrencilerle hem de öğretim üyeleriyle memnuniyetle paylaşmıştır. Kendisi ayrıca, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergimizin hakem kurulunda olduğu gibi, orijinal araştırma makaleleriyle dergimizi zenginleştirmiştir.

Prof. Emre Dölen’in bilim tarihiyle ilgili ilk yazıları, özellikle 1984 yılına kadar olanlar, popüler bilim tarihi yazıları olarak nitelendirilebilir ve bilimin Avrupa’daki gelişim süreciyle ilgilidir. 1984 sonrasındaki çalışmaları ağırlıklı olarak Türk bilim tarihi üzerinedir. 1985 yılında yayınladığı, Tanzimat’tan Cumhuriyet’e kadar Türkiye’de bilimi, Darülfünun’u ve mühendisliği inceleyen yazıları Türk bilim tarihi konusundaki ilk yayınlardır. Bu alandaki araştırmalarını Türk bilim, teknoloji ve eczacılık tarihi kongrelerinde sunduğu gibi, kendisi de bu kongrelerin düzenlenmesine katkıda bulunmuştur. IV.Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı’nı (1998), Marmara Üniversitesi’nde düzenlemiştir. Kimya kongrelerinde de, kimya tarihiyle ilgili bildirimler sunarak Türk kimyager ve kimya mühendislerinin ilgisini mesleklerinin tarihine çekmiştir.

Kimya tarihiyle ilgili bibliyografik yayınları *Açıklamalı Türkiye Kimya Dergileri Bibliyografyası (1911-1990)* ve *Cumhuriyet Dönemi Kimya Tarihi Yayınları Bibliyografyası (1923-1998)*, birer temel başvuru kaynağıdır. Prof. Dölen, *Osmanlı* kimya kitaplarında kullanılan kimyasal sembol ve formülleri de araştırmış ve bu çalışmasını kitaplaştırmıştır. *İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi’nin Kuruluşunun Otuzuncu Yılı* adlı yayını, kimya tarihi ile onun özellikle son yıllarda araştırdığı İstanbul Üniversitesi’nin tarihini birleştirmektedir. Basım aşamasına gelmiş olan ve Darülfünun’un tarihini konu alan kitabını sabırsızlıkla ve merakla beklemekteyiz. Kurumsal tarih üzerinde yürütmekte olduğu bir başka araştırması, Ankara’daki Yüksek Ziraat Enstitüsü üzerindedir.

Teknoloji tarihi, Prof. E. Dölen'in ilgilendiği bir diğer alandır. İstanbul ve Marmara üniversitelerinde, İTÜ'de teknoloji tarihi dersleri vermiş, bu konuda ders notları yayımlamıştır. 1999 yılında Mert Sandalcı ile birlikte yayına hazırladığı *Kâğıthane-Kemberburgaz-Ağaçlı-Çiftalan Demiryolu (1914-16)* kitabıyla, unutulmuş bir demiryolu hattını, dedesi Mukadder Dölen'in 1916 yılında görevli olarak çektiği fotoğraflara dayanarak araştırmış ve gün ışığına çıkarmıştır. *Tekstil Tarihi* adlı kitabı ve geçen sene M.Koraltürk ile birlikte yayımladığı *İlk Çimento Fabrikamızın Öyküsü*, onun teknoloji, sanayi ve kurum tarihi konularına olan ilgisinin bir diğer ürünüdür.

Gerek popüler dergilerde gerek ansiklopedilerde yayımladığı bilim tarihi yazıları, gerekse arşiv kaynaklarına dayalı araştırma makaleleri ve kitapları ile Türkiye'de bilim tarihinin tanınmasına katkıda bulunduğu kadar, bilim ve teknoloji tarihi araştırmalarıyla bu konuya yeni bilgiler getirmiştir. Araştırmalarının titizliği, belgelere dayalı olması, yayınlarının güvenilir olmasında en büyük etkidir.

Prof. E. Dölen, bilim tarihi ile ilgili kitap ve belge de toplamaktadır. Osmanlı şehirlerini, koleksiyonunda bulunan kartpostallar eşliğinde makalelerinde tanıtmış, I. Edirne Tıp Tarihi Günleri'nde (2001) Trakya Üniversitesi'nde açtığı Edirne kartpostalları sergisi ilgi ile izlenmiştir.

Osmanlı Bilimi Araştırmaları'nın bir sayısını Prof. Dr. E. Dölen'e Armağan olarak hazırlama fikri doğduğunda, başvurduğumuz araştırmacıların hepsi, *Armağan*'a memnuniyetle katkıda bulunacağını bildirmiştir. Bu kitap, onların araştırmaları sayesinde ortaya çıkmıştır; kendilerine, editör olarak teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Ayrıca, *Armağan* fikrinin doğuşundan bu özel sayının matbaaya girişine kadar, fikirleriyle bana destek olan Sayın Dr. Şeref Etker'e şükranlarımı sunarım.

Prof. Dr. Emre Dölen'in gelecekteki çalışmalarını sağlık ve mutluluk içinde sürdürmesi dilerim.

Prof. Dr. Feza Günergun
Editör, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*
Bilim Tarihi Anabilim Dalı Başkanı, İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Emre Dölen'in özgeçmişi ve yayın listesi

Emre Dölen, İstanbul'da, 14 Haziran 1945'de doğdu. Makbule Dölen (1925) ve Salih Melih Dölen'in (1915-1992) tek oğludur. Babaannesesi, Nesime Ahmed (Dölen) Hanım'dır (1894-1976). Nesime Ahmed Hanım ile ablası Safiye Hüseyin (Elbi) Hanım, ilk Türk hemşirelerden olup Balkan Savaşı sırasında (1912-1913) İngiliz hekimlerin görev yaptığı İstanbul'daki Asar-ı Atika Müzesi Hastanesi'nde başarı ile hemşirelik yapmışlardır. E. Dölen'in büyük dedesi (babaannesinin babası), Ahmed Besim Paşa (1850-1928)'dir. Baba tarafından, askeri denizcilerin (kaptanların) bulunduğu bir aileden gelen Ahmed Paşa --1906'da ferik amiral-- makine mühendisliğinin Türkiye'deki kurucuları arasındadır. 1876-1909 yılları arasında Tersane-i Amire'nin başmühendisidir. Çizdiği planlara dayanılarak yaptırılan 120 buhar makinesi, çeşitli gemilere takılmış ve bu planların birçoğu İngiliz teknik dergilerinde yayımlanmıştır [E.Dölen, "Balkan Savaşı'nda bir hemşire: Nesime Ahmed (Dölen) Hanım (1894-1976)", *Sağlık Alanında Türk Kadını*. Editör N.Yıldırım, İstanbul 1998, s.388-426.].

Emre Dölen, ilkokulu İzmit'in Maşukiye Köyü'nde bitirdi. Pendik Ortaokulu'na girdikten sonra 1962 yılı Haziran döneminde Pendik Lisesi'nin Fen Kolu'ndan pekiyi derece ile mezun oldu. Aynı yıl, giriş sınavını altıncı sırada kazanarak İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü'ne girdi. Bu bölümün daha sonra dönüştüğü İ.Ü. Kimya Fakültesi'nden Kimya Yüksek Mühendisi olarak mezun oldu.

1969 yılında İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi Anorganik Kimya Kürsüsü'ne asistan olarak girdi. 1972'de "3,4-diaminobenzen sülfon asidi kobalt komplekslerinin incelenmesi ve bunların otoksidasyon katalizatörü olarak rolü" adlı teziyle Dr.Ing.Chem. ünvanını kazandı. "Diaminokarbonitlerin Cu(II) komplekslerinin incelenmesi" adlı teziyle doçentlik sınavının bütün aşamalarını başarılarak 6 Haziran 1979'da Anorganik Kimya Dalı'nda "Üniversite Doçenti" ünvanını aldı. Aynı yılın Ekim ayında İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne bağlı Eczacılık Yüksek Okulu'na Analitik Kimya öğretim üyesi olarak atandı. Bu akademi ve okulun dönüştüğü Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde 1988'de Analitik Kimya profesörlüğüne yükseltildi. Halen aynı fakültede görevini sürdürmektedir.

Akademik yaşamı boyunca, mensubu bulunduğu üniversitelerde kimya dersleri vermesinin yanı sıra, Marmara Üniversitesi'nde eczacılık tarihi, tekstil teknolojisi tarihi, İstanbul Üniversitesi'nde bilim ve sanayi tarihi dersleri ve İTÜ'de teknoloji tarihi dersleri verdi.

Asistanlık yıllarından günümüze, çok sayıda idari görevi üstlendi. 1975-76 yıllarında asistan temsilcisi olarak İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi Yönetim Kurulu üyesi; 1979-1982 yılları İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (İİTİA) Eczacılık Fakültesi Analitik Kimya Kürsüsü Başkanı; 1980-1982 yıllarında aynı fakültenin dekanı olarak görev yapmıştır. 1981 yılından itibaren Marmara Üniversitesi bünyesinde çeşitli idari görevleri üstlenmiştir: 1981-82, 1985-91, 1994-97 arasında Eczacılık Fakültesi Yönetim Kurulu üyesi, 1981-1999 arasında Eczacılık Fakültesi Fakülte Kurulu üyesi, 1988-91 arasında Senato üyesi; 1987-94 arasında Eczacılık Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Müdürü; 1988-97 arasında Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi; 1991-1999 arasında Temel Eczacılık Bilimleri Bölümü Başkanı, 1999-2002 arasında Eczacılık Fakültesi Dekanı, Ağustos-Aralık 1999 arasında ve Temmuz 2001-Ocak 2002 arasında Rektör Yardımcısı olmuştur. Halen, 1985'te atandığı Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Analitik Kimya Anabilim Dalı Başkanlığını sürdürmektedir.

Türkiye Kimya Derneği, TMMOB Türkiye Kimya Mühendisleri Odası, Türk Tıp Tarihi Kurumu üyesi, Türk Bilim Tarihi Kurumu kurucu üyesidir. 1980li yıllarda iki dönem TMMOB Türkiye Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin Yönetim Kurulu üyeliğini ve ikinci başkanlığını yapmıştır. 1989'dan beri Türk Bilim Tarihi Kurulu üyesi ve sayman olarak görevini sürdürmektedir.

1969

"Eskilerden yenilere," *İ.Ü.Kimya Fakültesi 1968-1969 Yıllığı*, İstanbul 1969, 4 s.

1971

İlk Tatbikat. İÜ Kimya Fakültesi Anorganik Kimya Kürsüsü Yay., İstanbul 1971, 54 s.(Teksir).

1972

3,4-diaminobenzensülfon Asidi Kobalt Komplekslerinin Oluşumu Üzerinde Çalışmalar ve Bunların Otoksidasyon Katalizatörü Olarak Rolü. İstanbul 1972, IX+90 s. (Doktora tezi).

Anorganik Preparatlar. İÜ Kimya Fakültesi Anorganik Kimya Kürsüsü Yay., İstanbul 1972, 8 s. (Teksir).

1973

Redoks Olayları-Denklem Kurma ve Denkleştirme. Kutulmuş Matbaası, İstanbul 1973, 44 s.

Anorganik Kimya Praktikum Laboratuvarı. İÜ Kimya Fakültesi Anorganik Kimya Kürsüsü Yay., İstanbul 1973, 125 s. (Teksir).

1974

Anorganik Kimya Uygulaması. İÜ Kimya Fakültesi Yay., İstanbul 1974, II+37+V s. (Teksir).

Anorganik Kimya Laboratuvarı (Eyüp Özcan ile birlikte). İÜ Kimya Fakültesi Yay., İstanbul 1974, V+287 s. (Teksir).

1976

Hayatın Başlangıcı ve Moleküler Biyolojiye Giriş. İstanbul 1976, 52+I s. (Teksir).

Anorganik Kimya Laboratuvarı (Eyüp Özcan ile birlikte). 2. Cilt. İÜ Kimya Fakültesi Yay. No.24, Şirketi Mürettebiye ve Kutulmuş Basımevleri, İstanbul 1976, XXXII+480+VIII+481-632 s.

1977

"3,4-diaminobenzensülfon asidi'nin gümüş(I) ile reaksiyonları," *TBTAK [TÜBİTAK] VI. Bilim Kongresi (17-21 Ekim 1977, Ankara) Matematik, Fizikî ve Biyolojik Bilimler Araştırma Grubu Tebliğ Özetleri*, Ankara 1977, s.142.

1978

Diaminokarbonitlerin Bakır(II) Komplekslerinin İncelenmesi. İstanbul 1978, V+121 s. (Doçentlik tezi).

1979

"3,4-diaminobenzensülfon asidi'nin gümüş (I) ile reaksiyonları," *TÜBİTAK VI. Bilim Kongresi (17-21 Ekim 1977, Ankara) Kimya Seksiyonu Tebliğleri*, Ankara 1979, 131-142.

Anorganik Kimya Uygulaması. İkinci tıpkıbası. İÜ Kimya Fakültesi Yay., İstanbul 1979, II+37+V s. (Teksir).

1980

"Atmosferin evrimi," *Doğa ve Bilim*, Sayı 2 (Temmuz 1980), 18-22. (Dünya Meteoroloji Günü dolayısıyla 24 Mart 1980 günü İTÜ Temel Bilimler Fakültesi'nde düzenlenen toplantıda sunulan bildiri).

"Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın hakkı nasıl yeniyor?," *Doğa ve Bilim*, Sayı 2 (Temmuz 1980), 49-50.

"İonia doğa felsefesi ve Thales," *Doğa ve Bilim*, Sayı 3 (Eylül-Ekim 1980), 50-64.
 "Kırk yıl önceki bir girişim: *Fen ve Teknik* dergisi," *Doğa ve Bilim*, Sayı 3 (Eylül-Ekim 1980), 91-93.

1981

Manganometri. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1981, 14 s. (Teksir).
Çökeltme Titrasyonları (Argentometri). İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1981, 11 s. (Teksir).
Anyonların Sistemik Analizi ve Organik Asit Anyonlarının Reaksiyonları. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1981, II+9+16 s. (Teksir).
İyodun Çeşitli Değerliklerini Kapsayan Volumetrik Yöntemler. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1981, III+55 s. (Teksir).

Fizik-Kimya-Biyoloji Sözlüğü. (T.Tunçdoğan, İ.Öztürk ve E.Soytürk ile birlikte). Gelişim Yay. Sözlük Dizisi No.2, İstanbul 1981, 583 s.
Anadolu Türklerinde Eczacılık. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1981, III+28 s. (Teksir).
 "Eskiçağda madde kavramı-Ege ve Akdeniz Uygarlıkları," *Doğa ve Bilim*, Sayı 4 (Ocak-Şubat 1981), 2-7.
 "Eskiçağda madde kavramı-Ege ve Akdeniz Uygarlıkları (II)," *Doğa ve Bilim*, Sayı 5 (Mart-Nisan 1981), 2-9.
 "Ephesos'lu Karanlık Herakleitos," *Doğa ve Bilim*, Sayı 7 (Ekim 1981), 3-14.
 "Albert Einstein: Bir cismin eylemsizliği onun enerji içeriğine bağımlı mıdır?," *Doğa ve Bilim*, Sayı 7 (Ekim 1981), 69-72 (Derleyen ve çeviren E.Dölen).
 "I. Uluslararası Türk-İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi tebliğleri," *Doğa ve Bilim*, Sayı 8 (Aralık 1981), 59-64.

1982

Kimyasal Formüller ve Denklemler. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay. No.2, İstanbul 1982, 86 s.
İyodun Çeşitli Değerliklerini Kapsayan Volumetrik Yöntemler. İkinci tıpkıbası. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1982, III+55 s. (Teksir).
Anyonların Sistemik Analizi ve Organik Asit Anyonlarının Reaksiyonları. İkinci tıpkıbası. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1982, II+9+16 s. (Teksir).
Asid-Baz Titrasyonları. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1982, V+134 s. (Teksir).
Bromatometri (KBrO₃ ile Yapılan Titrasyonlar). İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1982, II+17 s. (Teksir).
Çökeltme Titrasyonları. İTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi Yay., İstanbul 1982, V+68s. (Teksir).
Volumetri. MÜ Eczacılık Fakültesi Analitik Kimya Anabilim Dalı Yay., İstanbul 1982, 9 s. (Teksir).

"Hangisi doğru?," *Doğa ve Bilim*, Sayı 9 (Şubat 1982), 64.
 "I. Uluslararası Türk-İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi tebliğleri," *Doğa ve Bilim*, Sayı 9 (Şubat 1982), 67-70.

"Ord. Prof. Dr. Fritz Arndt'nin Türkçe yayınlanmış yapıtları - Açıklamalı bir bibliyografya denemesi," *Doğa ve Bilim*, Sayı 11 (Haziran 1982), 68-76.

1983

Redoks Olayları. Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş ikinci baskı. Özkur Ofset, İstanbul 1983, 64 s.
Koordinasyon Kimyası Laboratuvar Denemeleri. MÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Yay. No.1, İstanbul 1983, III+80 s. (Teksir).
Redoks Titrasyonları. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1983, VI+147 s. (Teksir).
Anyonların Sistemik Analizi ve Organik Asit Anyonlarının Reaksiyonları. Üçüncü tıpkıbası. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1983, II+9+16 s. (Teksir).

Eczacılık Tarihi-Yardımcı Metinler. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1983, II+ 40 s. (Teksir). 31-34.
 "Yazko bilim dizisi," *Doğa ve Bilim*, Sayı 13 (Şubat 1983) (Barış Engindeniz adı ile yayımlanmıştır).
 "Samos adası ve ünlü su tüneli," *Doğa ve Bilim*, Sayı 13 (Şubat 1983), 35-47.
 "Wilhelm Leibniz ve 'Monad'ları," *Doğa ve Bilim*, Sayı 13 (Şubat 1983), 48-50 (Mehmet Çiçeklidağ adı ile yayımlanmıştır).

1984

1966-1984 Modern ve Klasik Kimya Sorularının Konulara Göre Analizi. Kaya Yay., Eren Ofset, İstanbul 1984, 424 s.
Enstrümental Analiz (Problemler, Yardımcı Şekil ve Çizelgeler). MÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Yay. No.2, İstanbul 1984, I+14+22 s. (Teksir).
Kısa Kantitatif Analiz Uygulaması. İstanbul 1984, II+39 s. (Teksir).
Çözünürlük ve Kristallenme. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1984, 9+78 s. (Teksir).

Resimlerle Teknoloji Tarihi. MÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Yay. No.3, İstanbul 1984, IV+125s.
 "İlginç bir drog: Adamotu," *MÜ Eczacılık Fakültesi 1983-1985 Yıllığı*, İstanbul 1984, 2s.

1985

Kısa Kantitatif Analiz Uygulaması. Okan Yayın Dağıtım, Gümüş Matbaası, İstanbul 1985, 71 s.
Anyonların Sistemik Analizi ve Organik Asit Anyonlarının Reaksiyonları. Dördüncü tıpkıbası. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1985, II+9+16 s. (Teksir).
Katyonların Reaksiyonları ve Sistemik Analizi (M.Pekin ile birlikte). MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1985, 81 s. (Teksir).
 "3,4-diaminobenzensülfon asidi kobalt komplekslerinin incelenmesi," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 1 (1-2), 7-24 (1985).

"Tanzimat'tan Cumhuriyet'e bilim," *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi*, İletişim Yay., İstanbul 1985, c.1, s.153-196.
 "Darülfünun," *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi*, İletişim Yay., İstanbul 1985, c.2, s.476-477.

"Mühendislik eğitimi," *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi*, İletişim Yay., İstanbul 1985, c.2, s.511-516.

"Makine mühendisliği ve Ahmed Besim Paşa," *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi*, İletişim Yay., İstanbul 1985, c.2, s.514-515.

1986

Kimya Yardımcısı: Lise 1. Kaya Yay., Eren Ofset, İstanbul 1986, 336 s. (1989da 10. baskı).

Kimya Yardımcısı: Lise 2. Kaya Yay., Eren Ofset, İstanbul 1986, 294 s. (1989da 10. baskı).

Çevre Kirliliği ve Kirleticilerin İnsan Bedenine Etkisi-Hava, Su, Toprak Kirliliği ve Atık, İlaç ve Kimyasalların İnsan Vücuduna Etkileri Sempozyumu (6-8 Ocak 1986 ; İstanbul) Bildirileri. (Yayına Hazırlayan E.Dölen) TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul 1986, VIII+270 s.

Kasyonların Reaksiyonları ve Sistemik Analizi. (M.Pekin ile birlikte). İkinci tıpkıbası. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1986, 81 s. (Teksir).

"Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi araştırma görevlilerinin yaptıkları yüksek lisans tezleri," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 2 (1), 110-112 (1986).

"3,3',4,4'-tetraaminodifenilmetan'ın elde edilmiş koşullarının ve bakır(II) komplekslerinin incelenmesi, (G.Selman ile birlikte) *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 2 (1), 7-17 (1986).

"16. yüzyılda Osmanlı cam fırınları," *II. Uluslararası Türk-İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi (İTÜ, 26 Nisan-2 Mayıs 1986) Bildirileri*, İstanbul 1986, Cilt 1, 239-249.

"Marmara Üniversitesi öğrencilerinin 'İlaç kullanma bilinci' anketi sonuçları," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 2 (1), 95-108 (1986).

"İlaç ve Gençlik toplantısı yapıldı," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 2 (1), 109 (1986).

"Doç.Dr. Türkân Gürkan'ı kaybettik," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 2 (2), 197 (1986).

1987

Üniversiteye Hazırlık Kimya: Lise 1 -2 -3. Kaya Yay., Eren Ofset, İstanbul 1987, 486 s.

Kimya Yardımcısı: Lise 3. Kaya Yay., Gül Ofset, İstanbul 1987, 352s. (1989da 4.baskı).

"Spektrofotometrik analiz yöntemleri-Genel bilgiler, görünür ve ultraviyole bölge," *Modern Analiz Yöntemleri Kursu (Notları)*, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul, 1987, s.1-67. (Teksir).

Kalitatif Analiz Uygulaması (Yarımikro Yöntem) (M.Pekin ile birlikte). MÜ Eczacılık Fakültesi Yay. No.2, İstanbul, 1987, XXVIII+344 s.

"4,4'-diaminokarbonilid'in bakır (II) kompleksinin potansiyometrik incelenmesi" (N.Yars ve M.Pekin ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 3 (1), 34-47 (1987).

"Max Planck'ın *Modern Doğa Anlayışı ve Kuantum Teorisine Giriş* adlı kitabının tanıtımı," 1987 (?).

1988

Analitik Kimya (Volumetrik Yöntemler). MÜ Eczacılık Fakültesi Yay. No.3, İstanbul 1988, 4+XII+581 s.

Kimya Yardımcısı:Lise 2. Genişletilmiş ikinci baskı. Kaya Yay., Eren Ofset 1988, 371 s.

Genel Kimya Laboratuvar Denemeleri. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1988, II+28 s. (Teksir).

"Ozon tabakası ve atmosfer," *TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Haber Bülteni*, Sayı 88/5 (Kasım 1988), s.11 (5 Kasım 1988 günü yapılan "Ozon Tabakası Üzerine" adlı paneldeki konuşmanın özeti).

1989

Genel Kimya Laboratuvar Denemeleri. İkinci tıpkıbası. İstanbul 1989, II+28 s. (Teksir).

"Spektroskopiye giriş-Görünür spektroskopi, ultraviyole spektroskopi," *Aletli Analiz Yöntemleri. I. Spektroskopi Okulu*, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul 1989, s.1-153 (Teksir).

"Doğal gaz tesisatlarında teknik güvenlik," *Doğal Gaz Okulu-Doğal Gaz Şebekeleri Tasarımı ve Yanma Sistemlerinin Dönüşümü*, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul Şubat 1989, s.1-34. (Teksir). İkinci tıpkıbası, İstanbul, Mart 1989.

"3,4-diaminobenzensülfon asidi'nin demir(III) kompleksinin oluşumu ve kararlılığı" (G.Yüksel ve M.Pekin ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 5 (1) 19-30 (1989).

"3,4-diaminobenzensülfon asidi'nin nikel(II) ve mangan(II) komplekslerinin oluşumu ve kararlılıkları" (E.Saygın ve M.Pekin ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 5(1),53-63 (1989).

"2-aminofenol-4-sülfon asidi'nin bakır (II) kompleksinin oluşumu ve kararlılığı" (E.Fahiman ve M.Pekin ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 5 (2), 151-158 (1989).

"A new synthesis of 2-benzimidazolinone" (M.Pekin ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 5 (2), 163-164 (1989).

Tekstil Teknolojisinin Tarihsel Gelişimi. MÜ Teknik Eğitim Fakültesi Tekstil Bölümü Yay., İstanbul, I+13+I+66+I+28+I+47 s. (Teksir). İkinci tıpkıbası İstanbul 1989.

"XX.yüzyıl başlarında 'Boğaziçi Tüneli' girişimi ve Ahmed Besim Paşa," *II Türk Bilim Tarihi Sempozyumu (3-5 Nisan 1989, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1989, s.54.

"Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nin on yılı: 1979-1989," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 5 (2), 169-192 (1989).

"Türkiye'de eczacılık öğretiminin sayısal değerlendirilmesi," *III. Türkiye Eczacılık Kongresi (11-13 Mayıs 1989, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1989, s.9.

"Türkiye'deki eczacılık öğretiminin sayısal değerlendirilmesi," *III. Türkiye Eczacılık Kongresi (11-13 Mayıs 1989 ; İstanbul) Bildirileri*, İstanbul 1989, s.37-43.

"Author and Subject index; Volume 1 (1985) -Volume 5 (1989)," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 5 (2), 194-201.

1990

Genel Kimya Laboratuvar Denemeleri (M.Pekin ile birlikte).Genişletilmiş 3.bs., MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1990, II+45 s.

"Doğal gaz tesisatlarında teknik güvenlik," *Doğal Gaz Şebekeleri Tasarımı ve Yanma Sistemlerinin Dönüşümü*, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul Nisan 1990, s.387-398 ve 429-480.

"Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde 1990 yılında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 6 (2), 123-124 (1990).

“Simetrik diaminokarbonilidlerin hidroklorürlerinin elde edilmesi ve asit sabitlerinin tayini” (M.Pekin ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 6 (1), 31–39 (1990).

Açıklamalı Türkiye Kimya Dergileri Bibliyografyası (1911–1990). TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul 1990, 64 s.

Sanayi Devrimi. İÜ Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1990, II+33 s.

“1870’li yıllarda Mekteb-i Tıbbiye laboratuvarında yapılan analiz ve incelemeler,” *II.*

Türk Tıp Tarihi Kongresi (20–21 Eylül 1990, İstanbul) Bildiri Özetleri, İstanbul 1990, s.21.

“Dekanımız Prof.Dr. Cemil Şenvar emekli oldu,” *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 6(1),79–80(1990).

1991

Analitik Kimyaya Giriş–Sulu Çözeltilerde Denge. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay. No.6, İstanbul 1991, XXXII+752 s.

Genel Kimya Laboratuvar Denemeleri (M.Pekin ile birlikte). İkinci tıpkıbası. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1991, II+45 s. (Teksir).

Genel Kimya Laboratuvar Denemeleri (G.Yalçın ve M.Pekin ile birlikte). MÜ Eczacılık Fakültesi Yay. No.7, İstanbul 1991, 71 s.

“2,2’-diaminokarbonilid’in bakır (II) kompleksinin oluşumu ve kararlılığı,” *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 7 (2), 145–159 (1991).

“2,2’-diaminokarbonilid–bakır(II) kompleksinin spektrofotometrik olarak incelenmesi, “VII. Kimya ve Kimya Mühendisliği Sempozyumu (2–5 Nisan 1991, Gazimağusa / KKTC) Bildiri Özetleri, Gazimağusa 1991, c.1, s.189.

“L-glutamik asidin altın(III) ve cıva(II) komplekslerinin kararlılıklarının potansiyometrik yöntemle incelenmesi” (D. Aslan ile birlikte), *VII.Kimya ve Kimya Mühendisliği Sempozyumu (2–5 Nisan 1991, Gazimağusa/KKTC) Bildiri Özetleri*, Gazimağusa 1991, c.2, s.540.

“N-salisiliden-L-asparagin’in krom., mangan, demir, kobalt, nikel, bakır, çinko komplekslerinin kararlılık sabitlerinin potansiyometrik yöntemle tayini” (H.Demircan ile birlikte), *VI. Kimya ve Kimya Mühendisliği Sempozyumu (2–5 Nisan 1991, Gazimağusa/KKTC) Bildiri Özetleri*, Gazimağusa 1991, c.2, s.546.

“3,3’ diaminokarbonilid’in bakır(II) kompleksinin oluşumu ve kararlılığı” (G.Yalçın ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 7(1), 51–61 (1991).

“Genç Kimyager dergisi üzerine bir inceleme,” *Bilim–Felsefe–Tarih*, Sayı 1 (Mayıs 1991), Hikmet Neşriyat, İstanbul 1991, s.9–50.

1992

Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre Liseler İçin Kimya–1 (S.Tanju ve Y.Temiz ile birlikte). Özgül Yay., Ilıcak Matbaası, İstanbul 1992, X+294 s.

“Analitik işlemlerinin planlanması,” *Modern Analiz Yöntemleri Okulu (Notları)*, c.II, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul 1992, s.1–10 (Teksir).

“Ararat kermes’in (*Porphyrophora hamelii*) içerdiği boyarmaddelerin doğrudan ve yün üzerinden ekstraksiyon ile saptanması” (R.Karadağ ile birlikte), *VIII. Kimya ve Kimya Mühendisliği Sempozyumu (7–11 Eylül 1992, İstanbul) Bildirileri*, İstanbul 1992, c.1, 295–300.

“L-glutamik asidin altın(III) ve cıva(II) komplekslerinin kararlılık sabitlerinin potansiyometrik yöntemle tayini” (D.Arslan ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 8 (1), 35–46(1992).

“N-salisiliden-L-saparagin’in krom, mangan, demir, kobalt, nikel, bakır ve çinko komplekslerinin kararlılık sabitlerinin potansiyometrik yöntemle tayini” (H.Demircan ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 5(2), 103–115 (1992).

Tekstil Tarihi–Dünyada ve Türkiye’de Tekstil Teknolojisinin ve Sanayinin Tarihsel Gelişimi. MÜ Teknik Eğitim Fakültesi Yay. No.92/1, İstanbul 1992, XVI+608 s.

“1870’li yıllarda Mekteb-i Tıbbiye laboratuvarlarında yapılan analiz ve incelemeler,” *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 8 (2), 145–159 (1992).

“Kimyager Dr. Ali Rıza Bey (1867–1904) ve ‘Kimya-yı Uzvi’ adlı kitabı,” *Bursa Tıp Tarihi Günleri Sempozyumu (14–15 Mayıs 1992, Bursa) Konferans ve Bildiri Özetleri*, İstanbul 1992, s.15.

1993

Matbaa Bölümü Öğrencileri İçin Meslek Kimyası. MÜ Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Eğitimi Bölümü Yay. No.7, İstanbul 1993, V+103 s. (Teksir).

Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre Liseler İçin Kimya–2 (S.Tanju ve Y.Temiz ile birlikte). Özgül Yay., Ilıcak Matbaası, İstanbul 1993, 320 s.

Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre Liseler İçin Fen Bilimleri–2 (N.Özgül, G.Özgül, S.Tanju ve Y.Temiz ile birlikte). Özgül Yay., Ilıcak Matbaası, İstanbul 1993, 295 s. Kitabın “Canlılar ve Çevre” bölümü (s.119–136) E. Dölen tarafından yazılmıştır.

“Pamuğun ‘Türk kırmızısı’na boyanmasında sülfolanmış hint yağının ve tanenin etkisinin incelenmesi” (R.Karadağ ile birlikte), *IX. Kimya ve Kimya Mühendisliği Sempozyumu (20–24 Eylül 1993, Trabzon) Bildiri Özetleri Kitabı*, Trabzon 1993, s.618.

“Ahmed Besim Paşa,” *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.1, İstanbul 1993, s.119.

“Askeri Tahiniye Fabrikası,” *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c. 1, İstanbul 1993, s.354.

“Eczacılık öğretiminde analitik kimya ve Prof. Ömer Şevket Öncel (1880–1950),” *III. Türk Tıp Tarihi Kongresi (20–22 Eylül 1993, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1993, s.15–16.

1994

Reprodüksiyon Kimyası: Siyah–Beyaz Fotoğrafının Kimyasal Temelleri. MÜ Teknik Eğitim Fakültesi Yay. No.94/11 İstanbul 1994, VIII+288 s.

Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre Liseler İçin Kimya–1 (S.Tanju ve Y.Temiz ile birlikte), Özgül Yay., İstanbul 1994, 238 s. (Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu’nun 29.11.1993 tarih ve 482 sayılı kararı ile beş yıl süre ile ders kitabı olarak kabul edilmiştir).

“Organik çözücü–su sistemlerinde AgCl ve Ag₂SO₄ tuzlarının disosiyasyon sabitlerinin incelenmesi” (R.Karadağ ve H. Savcı ile birlikte), *X. Ulusal Kimya Kongresi (19–21 Eylül 1994, Bursa) Bildiri Özetleri*, Bursa 1994, s.12.

"Organik çözücü-su sistemlerinde AgCl ve Ag₂SO₄ tuzlarının disosiyasyon sabitlerinin tayini" (R.Karadağ ve H.Savcı ile birlikte), *Mar. Üniv.Ecz.Der.*,10(2),105-113 (1994).

"Eczacılık öğretiminde analitik kimya ve Profesör Ömer Şevket Öncel (1880-1950)," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 10 (2), 131-159 (1994).

"İlk Türkçe Jeoloji kitabı," *Müferrika*, Sayı 3 (Yaz 1994), 205-210.

"Eski baskılardan örnekler: 140 yıl önce basılmış ilk Türkçe jeoloji kitabı," *Basım Dünyası*, Sayı 1, (1994), 38-39.

"Binlerce yıldır ilgi duyulan bir drog: Adamotu," *Aktüel Eczacı*, 1(10), 25-26 (1994).

"Krupp ve bir damatlık hikâyesi," *Tarih ve Toplum*, Sayı 132 (Aralık 1994), 32-34.

"Darphane," *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.2, İstanbul 1994, s.551-552.

"Dokumacılık-Osmanlı Dönemi," *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.3, İstanbul 1994, s.85-87.

"Feshane," *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.3, İstanbul 1994, s.297-298.

"İplikhane-i Âmire," *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.4, İstanbul 1994, s.184-185.

"Orman ve Maadin Mektebi," *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.6, İstanbul 1994, s.138.

"Sanayi Mektebi," *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.6, İstanbul 1994, s.443-444.

"Yıldız Teknik Üniversitesi," *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., c.7, İstanbul 1994, s.527-529.

"Author index: Volume 6 (1990) - Volume 10 (1994)," *Mar. Üniv.Ecz.Der.*, 10 (2), 161-170 (1994).

"Rahmi M. Koç Sanayi Müzesi ve Eczacılık Tarihi, II. Türk Eczacılık Tarihi Simpozyumu (6-7 Mayıs 1994, Ankara) Bildiri Özetleri, Ankara 1994, s.32.

"İstanbul Örfi İdare Kumandanlığı'nın 15 numaralı tebliği," *Tarih ve Toplum*, Sayı 125 (Mayıs 1994), s.301/45.

"Osmanlı para kartpostalları," *Tarih ve Toplum*, Sayı 126 (Haziran 1994), s.32/352.

1995

Kısa Kantitatif Analiz Uygulaması. Gözden geçirilmiş ikinci baskı. MÜ Teknik Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Matbaa Birimi, İstanbul 1995, 72 s.

Matbaa Bölümü Öğrencileri İçin Meslek Kimyası. Gözden geçirilmiş ikinci baskı. MÜ Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Eğitimi Bölümü Yay. No.7, İstanbul 1995, V+108 s. (Teksir).

Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre Fen Bilimleri-2 (N.Özgül, G.Özgül, S.Tanju ve Y.Temiz ile birlikte), Özgül Yay., İstanbul 1995, 263 s. (Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 24.5.1995 tarih ve 196 sayılı kararı ile beş yıl süre ile ders kitabı olarak kabul edilmiştir).

Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre Liseler İçin Fen Bilimleri-1 (N.Özgül, G.Özgül, S.Tanju ve Y.Temiz ile birlikte), Özgül Yay., İstanbul 1995, 252 s. (Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 29.5.1995 tarih ve 211 sayılı kararı ile beş yıl süre ile ders kitabı olarak kabul edilmiştir).

Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre Liseler İçin Kimya-2 (S.Tanju ve Y.Temiz ile birlikte). Özgül Yay., İstanbul 1995, 248 s. (Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 28.10.1994 tarih ve 624 sayılı kararı ile beş yıl süre ile ders kitabı olarak kabul edilmiştir).

"Examination of historical textiles with dyestuff analyses by TLC and spectrophotometry" (R.Karadağ ile birlikte), *35th IUPAC Congress (14-19 August 1995, İstanbul) Abstracts-II*, İstanbul 1995, s.1108.

Eczacılık Tarihi (Ders Notları). MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1995, VIII+147s.

"XX. yüzyıl başlarında 'Boğaziçi Tüneli' girişimi ve Ahmed Besim Paşa," *Çağın Yakalayan Osmanlı: Osmanlı Devletinde Modern Haberleşme ve Ulaştırma Teknikleri*, IRCICA Yay., İstanbul 1995, s.343-371.

"Sülfâ ilâçlarının bulunması ve Gerhard Domagk (1895-1964)," *Ürün*, Sayı 2 (Kasım 1995), 44-45.

"Kimya bibliyografyaları," *Müferrika*, Sayı 6 (Yaz 1995), 137-141.

"Kâğıt ve kâğıt üretimi" (M.Oktav ile birlikte), *Basım Dünyası*, Yıl 1/Sayı 4 (Ocak-Mart 1995), 23-28.

"Kartpostallarla geçmişte İzmit," *Tarih ve Toplum*, Sayı 134 (Şubat 1995), 32-37.

"Kartpostallarla geçmişte Beyrut," *Tarih ve Toplum*, Sayı 139 (Temmuz 1995), 30-37.

"Osmanlı Bahriyesi ile bir sözleşme," *Tarih ve Toplum*, Sayı 139 (Temmuz 1995), 4.

"Anayasa'ya Evet etiketi," *Tarih ve Toplum*, Sayı 140 (Ağustos 1995), s.24/88.

"Kartpostallarla geçmişte Filistin," *Tarih ve Toplum*, Sayı 142 (Ekim 1995), 28-33.

"Kartpostallarla geçmişte Kudüs," *Tarih ve Toplum*, Sayı 143 (Kasım 1995), 28-35.

"Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin açılışı," *Yeni Yüzyıl*, 9 Ocak 1995, s.17.

"Bursa Merinos Fabrikası'nın açılışı," *Yeni Yüzyıl*, 2 Şubat 1995, s.17.

"Matbaanın bulunuşu," *Yeni Yüzyıl*, 23 Şubat 1995, s.17.

"Blanchard'ın balonla uçuşu," *Yeni Yüzyıl*, 2 Mart 1995, s.17.

"Fotoğrafın babası Niepce'in doğuşu," *Yeni Yüzyıl*, 7 Mart 1995, s.17.

"Isaac Newton'un ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 20 Mart 1995, s.17.

"Einstein'ın ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 18 Nisan 1995, s.18.

"Ünlü kimyacı Gay-Lussac'ın ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 9 Mayıs 1995, s.18.

"Carré ve ilk amonyaklı soğutucu patenti," *Yeni Yüzyıl*, 27 Haziran 1995, s.18.

"Penisilin'in bulunuşu," *Yeni Yüzyıl*, 29 Haziran 1995, s.18.

"Bleriot'nun uçakla Manş Denizi'ni geçişi," *Yeni Yüzyıl*, 25 Temmuz 1995, s.18. (Bu yazı yanlışlıkla Necdet Sakaoğlu adına çıkmıştır).

"Ünlü İngiliz kimyacı Dalton'un ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 27 Temmuz 1995, s.18.

"Louvre Müzesi'nin ziyarete açılışı," *Yeni Yüzyıl*, 11 Ağustos 1995, s.18. (Bu yazı yanlışlıkla Murat Koraltürk adına çıkmıştır).

"Stetoskopun mucidi Dr. Laennec'in ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 13 Ağustos 1995, s.18.

"Ünlü Alman kimyacı Baeyer'in ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 20 Ağustos 1995, s.18.

"Radar tesislerinin ilk kez kullanılması," *Yeni Yüzyıl*, 15 Eylül 1995, s.18.

"Resim ve Heykel Müzesi'nin açılışı," *Yeni Yüzyıl*, 20 Eylül 1995, s.18.

"Ünlü psikanalist Sigmund Freud'un ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 23 Eylül 1995, s.18.

"İlk gerçek denizatının suya indirilişi," *Yeni Yüzyıl*, 24 Eylül 1995, s.18.

"Doğu Afrika'yı dolaşan Alman gezgin Klaus von Decken'in ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 2 Ekim 1995, s.18.

- "Amerika'lı sanayi tasarımcısı Henry Dreyfuss'un ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 5 Ekim 1995, s.18.
 "Evrensel Posta Birliği'nin kurulması," *Yeni Yüzyıl*, 8 Ekim 1995, s.18.
 "İlk buharlı arabanın Paris'e gelişi," *Yeni Yüzyıl*, 16 Ekim 1995, s.18.
 "Verem aşısını bulan Albert Calmette'nin ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 29 Ekim 1995, s.18.
 "İzmit Kâğıt Fabrikası'nın açılışı," *Yeni Yüzyıl*, 6 Kasım 1995, s.18.
 "Ereğli Bez Fabrikası'nın temelinin atılması," *Yeni Yüzyıl*, 20 Kasım 1995, s.18.
 "Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası'nın açılışı," *Yeni Yüzyıl*, 29 Kasım 1995, s.18.
 "Fransız fizikçi J. Charles'ın ilk hidrojenli balon denemesi," *Yeni Yüzyıl*, 1 Aralık 1995, s.18.
 "Devlet Su İşleri (DSİ)'nin kuruluşu," *Yeni Yüzyıl*, 8 Aralık 1995, s.18.
 "Bilgin Ali Kuşçu'nun ölümü," *Yeni Yüzyıl*, 16 Aralık 1995, s.18.
 "Gramme sargılı dinamometrinin bulunması," *Yeni Yüzyıl*, 20 Aralık 1995, s.18.

1996

- "Pamuğun 'Türk Kırmızısı'na boyanmasında sülfolanmış hint yağının ve tanenin etkisinin incelenmesi" (R.Karadağ ile birlikte), *Tekstil Maraton (Aylık Tekstil ve Konfeksiyon İletişimi Dergisi)*, Yıl 5/Sayı 3 (1996), 55-59.

- "Modern kimyanın Türkiye'ye girişinden sonra kullanılan kimyasal semboller ve formüllerin yazılışı (1834-1928)," *3. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı (3-4 Haziran 1996, Eskişehir) Bildiri Özetleri*, Eskişehir 1996, s.9-10.
Osmanlılarda Kimyasal Semboller ve Formüller (1834-1926). TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul 1996, VIII+134 s.
 "Darphane-i Âmire," *Dünya Kenti İstanbul*, Tarih Vakfı Yay., İstanbul 1996, s.78-86.
 "Kartpostallarla geçmişte Şam," *Tarih ve Toplum*, Sayı 145 (Ocak 1996), 28-34.
 "Kartpostallarla geçmişte İzmir," *Tarih ve Toplum*, Sayı 147 (Mart 1996), 34-44.
 "Kartpostallarla geçmişte Bursa," *Tarih ve Toplum*, Sayı 153 (Eylül 1996), 26-37.
 "Kartpostallarla geçmişte Selânik," *Tarih ve Toplum*, Sayı 156 (Aralık 1996), 24-37.
 "Batman-İskenderun petrol boru hattının yapımına başlanması," *Yeni Yüzyıl*, 4 Ocak 1996, s.18.
 "Dünyada ilk posta pulunun kullanılışı," *Yeni Yüzyıl*, 10 Ocak 1996, s.18.
 "Ünlü Fransız fizikçi Ampere'in doğumu," *Yeni Yüzyıl*, 22 Ocak 1996, s.18.
 "Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin kuruluş yasasının kabulü," *Yeni Yüzyıl*, 23 Ocak 1996, s.18.
 "XIX. yüzyılda Türkiye'de kimya laboratuvarlarında kullanılan aletler," *IV. Türk Tıp Tarihi Kongresi (18-20 Eylül 1996, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1996, s.33.
 "Kimyager-Eczacı Dr. Joseph Zanni (1854-1934)," *IV. Türk Tıp Tarihi Kongresi (18-20 Eylül 1996, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1996, s.34.
 "İsmet İnönü'nün kimyacılığı" (M.T. Orbey ile birlikte), *IV. Türk Tıp Tarihi Kongresi (18-20 Eylül 1996, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1996, s.35.

1997

- Renk ve Renk Ölçümü*. İstanbul, 1997, 36 s. (Teksir).
Kalitatif Analiz Uygulaması (Yarımikro Yöntem) (M.Pekin ile birlikte). İkinci baskı. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay. No.11, İstanbul 1997, XXXII+352 s.

- "Examination of historical textiles with dyestuff analyses by TLC and derivative spectrophotometry" (R.Karadağ ile birlikte), *Turkish Journal of Chemistry*, 21(2), 126-133 (1997).
 "Analitik kimya ve öğretimi," *XI. Ulusal Kimya Kongresi (16-20 Haziran 1997, Van) Kongre Özetleri Kitabı*, Van 1997, s.267.
 "Arkeolojik tekstillerde 6,6'-dibromindigonun çeşitli çözücülerle ekstraksiyonu ve spektrofotometrik olarak incelenmesi" (R.Karadağ ile birlikte), *XI. Ulusal Kimya Kongresi (16-20 Haziran 1997, Van) Kongre Özetleri Kitabı*, Van 1997, s.518.
 "Cisplatin/o-fenilendiamin (OPDA) kompleksinin optimum oluşum koşullarının saptanması" (F.Arıöz, B.Anılanmert ve G.Yalçın ile birlikte), *XI. Ulusal Kimya Kongresi (16-20 Haziran 1997, Van) Kongre Özetleri Kitabı*, Van 1997, s.527.

- İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi'nin Kuruluşunun Otuzuncu Yılı (20 Kasım 1967-20 Kasım 1997)*. Yayına Hazırlayan E. Dölen, İstanbul 1997, 199 s.
 "Bir 'Kimya Fakültesi' vardı," *İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi'nin Kuruluşunun Otuzuncu Yılı (20 Kasım 1967-20 Kasım 1997)*, İstanbul 1997, s.17-18.
 "İ.Ü.Kimya Fakültesi Yayınları" (A.Üstün ile birlikte), *İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi'nin Kuruluşunun Otuzuncu Yılı (20 Kasım 1967-20 Kasım 1997)*, İstanbul 1997, s.83-96.
 "Ottoman scientific literature during the 18th and 19th centuries," *The Introduction of Modern Science and Technology to Turkey and Japan*, eds. F.Günergun & S. Kuriyama, International Research Center for Japanese Studies, Kyoto 1997, s.159-186.
 "Dünya'da ve Türkiye'de matbaacılığın tarihi gelişimi I" (M.Oktav ile birlikte), *Basım Dünyası*, Sayı 14 (Temmuz-Eylül 1997), 61-70.
 "İstanbul Üniversitesi'nin tarihi üzerine bir kitap," *Tarih ve Toplum*, Sayı 159 (Mart 1997), 62-63.
 "Spektral analiz Türkiye'ye girişi," *XI. Ulusal Kimya Kongresi (16-20 Haziran 1997, Van) Kongre Özetleri Kitabı*, Van 1997, s.683.
 "Balkan Savaşı'nda bir hemşire: Nesime Ahmed (1894-1976)," *Sağlık Alanında Türk Kadını Simpozyumu (13-14 Kasım 1997, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1997, s.22.
 Cumhuriyet'in ilk on beş yılında İstanbul Üniversitesi'nde kız öğrenciler, *Sağlık Alanında Türk Kadını Simpozyumu (13-14 Kasım 1997, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1997, s.23.

1998

- Kısa Kantitatif Analiz Uygulaması*. Üçüncü bs.Çetin Matbaacılık, İstanbul 1998, 72 s.
Türkiye'de Kimya Eğitiminin Sayısal Değerlendirilmesi (1983-1997). İstanbul 1998, 24 s. (Teksir).
 "Türkiye'de kimya mühendisliği eğitiminin sayısal değerlendirilmesi (1983-1997)," *Üçüncü Ulusal Kimya Mühendisliği Kongresi (1-4 Eylül 1998, Erzurum) Bildirileri*, Cilt 2, Erzurum 1998, s.1560-1567.
 "Kimya lisans eğitiminin sayısal değerlendirilmesi (1983-1997)," *Kimya 98/12. Ulusal Kimya Kongresi (7-11 Eylül 1998, Edirne) Bildiri Özetleri*, Edirne 1998, s.503.
 "The detection of cisplatin, transplatin and-trichloroamineplatinat by HPLC in on run using 4-methyl-2-thiouracil as derivatizing agent" (F.Arıöz ve G.Yalçın ile birlikte),

Second International Meeting on Pharmacy and Pharmaceutical Sciences (6-9 September 1998, İstanbul) Program and Abstract Book, İstanbul 1998, s.57.

“Bazı flavonoidlerin alüminyum ve demir komplekslerinin kararlılık sabitlerinin incelenmesi” (R.Karadağ ve N.Öcal ile birliktr), *Kimya 98/12. Ulusal Kimya Kongresi (7-11 Eylül 1998 ; Edirne) Bildiri Özetleri*, Edirne 1998, s.71.

Eczacılık Tarihi (Ders Notları). İkinci baskı. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 1998, VIII+147 s.

SOYDAN, Bahattin ve DÖLEN, Emre: “Bilim Şenliği Fen Kitapları Sergisi'nin değerlendirilmesi,” *Fen Kitapları Nasıl Olmalı?*, Bilim Merkezi Vakfı Yay., İstanbul 1998, s.32-36.

“Cumhuriyet'in ilk on beş yılında İstanbul Üniversitesi'nde kız öğrenciler,” *Sağlık Alanında Türk Kadını*, ed.Nuran Yıldırım, Novartis'in katkılarıyla, İstanbul 1998, s.8-47.

“Balkan Savaşı'nda bir hemşire: Nesime Ahmed (Dölen) Hanım (1894-1976),” *Sağlık Alanında Türk Kadını*, ed. Nuran Yıldırım, (Novartis'in katkılarıyla), İstanbul 1998, s.388-426.

“Açıklamalı Türk Kimya Eserleri Bibliyografyası'na ekler ve bir düzeltme,” *Müteferrika*, Sayı 13 (Yaz 1998), 225-232.

“XVI. yüzyılda matbaacılık sanatı” (M.Oktav ile birlikte), *Basım Dünyası*, Sayı 17 (Nisan-Haziran 1998), 51-64.

Cumhuriyet Dönemi Kimya Tarihi Yayınları Bibliyografyası (1923-1998) ve Son 25 Yılın Değerlendirilmesi (1974-1998). İstanbul 1998, 23+40 s.

“Kırımlı Aziz Bey'in *Kimya-yı Tıbbî* adlı kitabındaki laboratuvar aletleri,” *V.Türk Tıp Tarihi Kongresi (16-18 Mart 1998, Ankara) Bildiri Özetleri*, Ankara 1998, s.21.

“Kırımlı Aziz Bey ve spektral analizin Türkiye'de tanıtılması,” *V.Türk Tıp Tarihi Kongresi (16-18 Mart 1998, Ankara) Bildiri Özetleri*, Ankara 1998, s.51.

“Ligor Bey (1875-1956) ve *Nazarî ve Amelî Fenn-i İspençiyarî Dersleri* adlı kitabı,” *IV.Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı (4-5 Haziran 1998, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1998, s.17-18.

“XIX. yüzyılda 'Paris Eczacılık Yüksekokulu'nda öğrencilerin kimya laboratuvarları,” *IV. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı (4-5 Haziran 1998, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 1998, s.19-20.

“Türkiye'nin ilk kimya mühendisi Mustafa Azmi Sümen (1881-1949) ve doktora tezi,” *Üçüncü Ulusal Kimya Mühendisliği Kongresi (1-4 Eylül 1998, Erzurum) Bildirileri*, Cilt 2, Erzurum 1998, 1553-1559.

“Cumhuriyet öncesinde yurtdışında yapılan kimya doktoraları ve Mehmed Arif Bey,” *Kimya 98/12. Ulusal Kimya Kongresi (7-11 Eylül 1998, Edirne) Bildiri Özetleri*, Edirne 1998, s.504.

“Bunsen beki'nin doğuşu ve gelişimi,” *Kimya 98/12. Ulusal Kimya Kongresi (7-11 Eylül 1998, Edirne) Bildiri Özetleri*, Edirne 1998, s.505.

Cumhuriyet'in Onuncu Yılında Kurulmuş Olan "İstanbul Üniversitesi" ile "Yüksek Ziraat Enstitüsü"nün Kuruluşlarının ve Akademik Yapılarının Karşılaştırılması. İstanbul 1998, 38 s. (Teksir).

“1933'de kurulan 'İstanbul Üniversitesi' ile 'Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün karşılaştırılması,” *"Bilanço 1923-1998: Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yılına Toplu Bakış" Uluslararası Kongresi Bildiri Özetleri*, Ankara 1998, s.58.

1999

“Determination of cisplatin, transplatin and amminetrchloroplatinate by high performance liquid chromatography in one run using 4-methyl-2-thiouracil as derivatizing agent” (F.Ariöz ve G.Yalçın ile birlikte), *Chromatographia*, 49, 562-566 (1999).

“The selective determination of Intact Cisplatin in Urine Using o-phenylenediamine as derivatizing Agent by Spectrophotometer” (B.Anılanmert, G.Yalçın ve F.Ariöz ile birlikte), *2nd International Symposium on Pharmaceutical Chemistry*. Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1999.

“3',4',5,7-tetrahidroksiflavonun (luteolin) demir ve alüminyum komplekslerinin kararlılık sabitlerinin potansiyometrik ve spektrofotometrik olarak tayini” (R.Karadağ ile birlikte), *Kimya 99/XIII. Ulusal Kimya Kongresi (31 Ağustos-4 Eylül 1999, Samsun) Bildiri Özetleri*, Samsun 1999, s.757.

Kâğıthane-Kemberburgaz-Ağaçlı-Çiftalan Demiryolu (1914-1916). Yay. Haz. E.Dölen ve M. Sandalcı. Kâğıthane Belediyesi Kültür Yay., İstanbul 1999, 80 s.

Açıklamalı Fotoğrafi Tarihi Kronolojisi. MÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Fotoğraf Bölümü Yay., İstanbul 1999, 62 s.

Fotoğrafi Tarihi Ders Notları: II. Teknik Gelişmeler (1840-1914). MÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Fotoğraf Bölümü Yay., İstanbul 1999, 55 s.

“Haliç'den Karadeniz kıyısına bir demiryolu: Karadeniz Sahra Hattı,” *Kâğıthane-Kemberburgaz-Ağaçlı-Çiftalan Demiryolu (1914-1916)*, Kâğıthane Belediyesi Kültür Yay., İstanbul 1999, s.10-21.

“XVIII. ve XIX. yüzyıllarda Osmanlı bilimsel literatürü,” *Osmanlı*, Cilt 8, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.62-68.

“Modern kimyanın Türkiye'ye girişi,” *Osmanlı*, c.8, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.461-470.

“Kırımlı Aziz Bey'in *Kimya-yı Tıbbî* adlı kitabındaki laboratuvar aletleri,” *V. Türk Tıp Tarihi Kongresi Bildirileri*, Ankara 1999, s.139-162.

“Kırımlı Aziz Bey ve spektral analizin Türkiye'de tanıtılması,” *V. Türk Tıp Tarihi Kongresi Bildirileri*, Ankara 1999, s.408-417.

“Türkiye'de yayınlanan ilk kimya laboratuvar kitabı: Alât-ı Kimyeviye Risâlesi,” *International Congress on Learning and Education in the Ottoman World Abstracts*, İstanbul 1999, s.47.

“Cumhuriyet'in onuncu yılında kurulmuş olan 'İstanbul Üniversitesi' ile 'Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kuruluşlarının ve akademik yapılarının karşılaştırılması,” *Bilanço 1923-1998: Türkiye Cumhuriyeti'nin 75 Yılına Toplu Bakış Uluslararası Kongresi Bildirileri*, Cilt 1, İstanbul 1999, s.235-249.

2000

"*In vitro*, rat microsomal metabolism of aromatic azo dyes used in the printing inks" (Y.Şekerciöglü, M.Oktav, S.Rollas ve M.Ülgen ile birlikte), *Drug Metabolism Reviews*, 32, Supplement 2 (Abstracts from the 10th North American ISSX Meeting, October 24–28, 2000, Indianapolis/Indiana), s.254 (2000).

"Cumhuriyet döneminde kimya tarihi yayınları hakkında değerlendirmeler," *Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (1973–1998)*, ed. Feza Günergun, İÜ Bilim Tarihi Müzesi ve Dokümantasyon Merkezi Yay., Ankara 2000, s.289–304.

"Marmara Üniversitesi'nde bilim tarihi çalışmaları" (Ş.Görkey ile birlikte), *Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (1973–1998)*, ed. Feza Günergun, İÜ Bilim Tarihi Müzesi ve Dokümantasyon Merkezi Yay., Ankara 2000, s.155–163.

"Eczacı–Kimyager Prof. Mustafa Hakkı Nalçacı (1880–1953)," *V. Türk Eczacılık Tarihi Kongresi (25–26 Mayıs 2000, İzmir) Bildiri Özetleri*, İzmir 2000, s.12.

"Elektrokimyanın ikiyüz yıllık serüveni (1800–2000)," *XIV. Ulusal Kimya Kongresi (10–15 Eylül 2000, Diyarbakır) Bildiri Özetleri*, Diyarbakır 2000, s.IX.

IV. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı Bildirileri, İstanbul, 4-5 Haziran 1998. ed. E. Dölen, Marmara Üniv. Yay.no. 657, Eczacılık Fak. Yay. No.15, İstanbul 2000.

2001

"The spectrophotometric determination of cisplatin in urine using o-phenylenediamin as derivatizing agent" (B.Anılanmert, G.Yalçın ve F.Arıöz ile birlikte), *Analytical Letters*, 34(1), 113–123, (2001).

"Determination of phenolphthalein and methylene blue by first derivative spectrophotometry and potassium vitrate by direct spectrophotometry in a pharmaceutical formulation" (G.Yalçın ve S.Aşık ile birlikte), *Bolletino Chimico-Farmaceutico*, N.4/2004, July–August.

"Investigation of Interaction of cbselen with b-Cyclodextrin, its derivatives and different organic solvents" (Ş.Yılmaz, G.Yalçın ve F.Arıöz ile birlikte), *3rd Mediterranean Basin Conference on Analytical Chemistry*, Hacettepe Üniversitesi, Antalya 2000, s.218.

"Kimya Müderrisi, Eczacı Mustafa Hakkı Nalçacı (1881–1953)," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, 3(1), 69–96 (2001).

"Küçük Sıhhiye Memurları Mektebi," *I. Edirne Tıp Tarihi Günleri (3–4 Ekim 2001) Bildirileri*, Yay. Haz. Ender Bilar, Trakya Üniversitesi Yay., Edirne 2001, s.50–60.

"İstanbul Darülfünunu Elektro–Mekanik Enstitüsü," *Birinci Türk Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi (15–17 Kasım 2001, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 2001, s.14.

2002

Analitik Kimyaya Giriş–Sulu Çözeltilerde Denge. İkinci baskı. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 2002.

"Development of a quantitation method for nicergoline and its impurities by HPLC in one run" (G.Yalçın, N.Yüktaş ve D.Çıkla-Yılmaz ile birlikte), *3rd Aegean Analytical Chemistry Days (September 29th–October 3rd, 2002 Polihmitos–Lesvos/Greece) Proceedings*, 2002, s.505.

Cumhuriyet Dönemi Kimya Tarihi Yayınları Bibliyografyası (1923–2002). TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yay., İstanbul 2002, VIII+135 s.

"Kimya," *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c.26, Ankara 2002, s.26–30.

"II. Abdülhamid döneminde zehirli ve patlayıcı maddeler," *VI. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı (5–7 Haziran 2002, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 2002, s.9.

"1915'te Almanya'dan gelen bilim adamları," *VI. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı (5–7 Haziran 2002, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 2002, s.22.

2003

Kısa Kantitatif Analiz Uygulaması. Gözden geçirilmiş dördüncü baskı. Çetin Matbaacılık, İstanbul 2003, 79 s.

"Investigation of the reaction kinetics of o-phenylenediamine in the presence of Cu(II)" (Ö.Altun, M.Pekin, H.Y.Aboul-enein ile birlikte), *Instrumentation Science and Technology*, 31 (1), 15–21 (2003).

"The determination of the stability constants mixed–ligand complexes of creatinine and EDTA disodium salt with Cu(II) by potentiometric and spectrophotometric methods" (D.Bilgiç, S.Karaderi ve M.Pekin ile birlikte), *2nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (September 14–17, 2003; Şile–İstanbul). Book of Abstracts*, İstanbul 2003, s.111.

"Development of a quantitative method for the impurities of nicergoline by reversed–phase / ion–pair high performance liquid chromatography" (G.Yalçın ve N.F.Yüktaş ile birlikte), *2nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (September 14–17, 2003; Şile–İstanbul). Book of Abstracts*, İstanbul 2003, s.114.

"Determination of nicergoline by HPLC and accomplishment of analytical method validation" (G.Yalçın ve D.Yılmaz ile birlikte), *2nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (September 14–17, 2003; Şile–İstanbul). Book of Abstracts*, İstanbul 2003, s.115.

"The determination of stability constants of quercetin (3,3',4',5,7-pentahydroxyflavone) complexes aluminium, calcium, magnesium and iron by potentiometric and spectrophotometric methods" (G.Erdoğan ve R. Karadağ ile birlikte), *2nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (September 14–17, 2003; Şile–İstanbul). Book of Abstracts*, İstanbul 2003, s.116.

"Development of a new quantitative method for cabergoline by HPLC/UV detector" (H.Demir, G.Yalçın ve A.Cücü ile birlikte), *2nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (September 14–17, 2003; Şile–İstanbul). Book of Abstracts*, İstanbul 2003, s.117.

"The determination of the stability constants mixed–ligand complexes of creatinin and L–glutamic acid with Cu(II) by potentiometric and spectrophotometric methods" (S.Karaderi, D.Bilgiç ve M.Pekin ile birlikte), *2nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (September 14–17, 2003; Şile–İstanbul). Book of Abstracts*, İstanbul 2003, s.119.

Eczacılık Tarihi (Ders Notları). Üçüncü baskı. MÜ Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 2003, VIII+147 s.

Darülfünun'dan Günümüze Üniversite Yayıncılığı ve Yaşamı (N.Yıldırım ile birlikte) İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay., İstanbul 2003, 156 s.

- “İstanbul Darülfünunu Fen Fakültesi Elektromekanik Enstitüsü (1926–1935),” *Türk Teknoloji Tarihi*. Yay. Haz. Emre Dölen & Mustafa Kaçar, Türk Bilim Tarihi Kurumu ve İSKİ Ortak Yay., İstanbul 2003, s.115–154.
- Türk Teknoloji Tarihi - 1. Türk Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi Bildirileri (15-17 Kasım 2001)*. (Mustafa Kaçar ile birlikte yay. haz.), Türk Bilim Tarihi Kurumu ve İSKİ Ortak Yay., İstanbul 2003, 315 s.
- “II. Abdülhamid döneminde (1876–1909) zehirli ve patlayıcı maddeler hakkındaki önlemler,” *Eczacılık Tarihi Araştırmaları* [Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı'nda (İstanbul, 5-7 Haziran 2002) Sunulan Bildiriler]. ed. Afife Mat, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 2003, s.83–107.
- “I. Dünya Savaşı sırasında Darülfünun'da görevlendirilen Alman öğretim elemanları,” *Eczacılık Tarihi Araştırmaları* [Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı'nda (İstanbul, 5-7 Haziran 2002) Sunulan Bildiriler]. ed. Afife Mat, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yay., İstanbul 2003, s.231–249.
- “Müderri Dr. Âkil Muhtar Bey'in 'Darülfünunumuz Hakkında Bazı Mülâhazat' adlı risalesi,” *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, 5(1), 69–88 (2003).
- “History of analytical chemistry in Turkey,” *2nd Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (September 14–19, 2003 ; Şile-İstanbul) Book of Abstracts*, İstanbul 2003, s.6.
- “Kayıp bir demiryolunun izinde: Kâğıthane–Karadeniz Sahra Hattı” (M.Sandalcı ile birlikte), *Dünü ve Bugünü ile Haliç Sempozyumu (22–23 Mayıs 2003, İstanbul) Bildiri Özetleri*, İstanbul 2003, s.16.

2004

- “The determination of the stability constants of mixed-ligand complexes of creatinine and L-asparagine with Cu(II) by potentiometric method” (S.Karaderi, D. Bilgiç ve M.Pekin ile birlikte), *4th Aegean Analytical Chemistry Days Proceedings*, Kuşadası/Aydın 2004, s.411–414.
- “The determination of stability constants mixed-ligand complexes of quercetin and digallic acid with iron(II) and magnesium(II) by potentiometric and spectrophotometric methods” (G.Erdoğan ve R. Karadağ ile birlikte), *4th Aegean Analytical Chemistry Days Proceedings*, Kuşadası/Aydın 2004, 421–424.

- İlk Çimento Fabrikamızın Öyküsü (1910–2004)*. (M.Koraltürk ile birlikte). Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yay., İstanbul 2004, 262 s.
- Kâğıthane –Kemerburgaz–Ağaçlı–Çiftalan Demiryolu (1914–1916)*. (M.Sandalcı ile birlikte yay.haz.). İkinci baskı. Kâğıthane Belediyesi Kültür Yay., İstanbul 2004, 80 s.
- “Darülfünun öğrencilerinin Balkan Savaşı eylemleri ve Edirne seyahati,” *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, 6(1), 65–73 (2004).
- “From past to present, history woven loop by loop,” *Turkishtime Sectors*, No. 6 (A Rising Value: Turkish Textile), 76–91 (November 2004).
- “Dünya'da ve Türkiye'de matbaacılığın doğuşu ve gelişimi,” *2. Uluslar arası Katılımlı Kağıt–Karton, Mürekkep, Matbaa Sempozyumu ve Sergisi (2–5 Aralık 2004, İzmir) Bildiriler*, c.1, İzmir 2004, s.45–58.

- “Haliç'den Karadeniz kıyısına bir demiryolu: Karadeniz Sahra Hattı,” *Dünü ve Bugünü ile Haliç Sempozyum Bildirileri (22–23 Mayıs 2003)*, Kadir Has Üniversitesi Yay., İstanbul 2004, s.385–405.

2005

- “Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Kimya,” *V. Türk Kültürü Kongresi, c. V (Felsefe-Bilim)*, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 2005, s.41–49.
- “Darülfünundan Günümüze Üniversite Yayıncılığı,” *Türk Yurdu*, 25 (211), 25–26 (Mart 2005).
- “Cumhuriyet Döneminde Kimya Öğretimi ve Araştırmaları,” *Türkiye'nin Bilim ve Teknoloji Politikaları, Cumhuriyetin 80. Yılında Toplu Bakış*. ed. E. İhsanoğlu, Türk Bilim Tarihi Kurumu Yay. No.3, İstanbul 2005, s.141–149.

Kısaltmalar: International Society for the Study of Xenobiotics (ISSX), International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC), İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (İİTİA), İstanbul Üniversitesi (İÜ), İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), Marmara Üniversitesi (MÜ), Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB).